

**WYMAGANIA EDUKACYJNE ORAZ KRYTERIA OCENIANIA DLA PSM W
OPOLU**

Przedmiot główny:

WALTORNIA

PIERWSZY ETAP EDUKACYJNY

Cykl 6-letni

**Opracowane w oparciu o Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa
Narodowego z dnia 15 grudnia 2016r. w sprawie podstaw programowych kształcenia
w zawodach szkolnictwa artystycznego w publicznych szkołach artystycznych**

Dz.U.2016.2248

Opracował: mgr Piotr Wczasek

Opole 2017

Ocenianie i klasyfikowanie według skali i punktacji

stopień celujący-6(25 pkt.)

osiągnięcia ucznia wyraźnie wykraczają poza wymagania edukacyjne

stopień bardzo dobry-5(21-24 pkt.)

uczeń całkowicie spełnia wymagania edukacyjne

stopień dobry-4(16-20 pkt.)

spełnienie wymagań edukacyjnych nie jest pełne, ale nie przewiduje się problemów w dalszym kształceniu.

stopień dostateczny-3(13-15 pkt.)

spełnienie tylko podstawowych wymagań edukacyjnych, co może oznaczać trudności w dalszym kształceniu.

stopień dopuszczający-2(11-12 pkt.)

spełnienie wymagań edukacyjnych jest minimalne i poważnie utrudni, a nawet może uniemożliwić dalsze kształcenie.

Sposoby sprawdzania osiągnięć edukacyjnych

1. Oceny cząstkowe z przygotowań do zajęć
2. Przesłuchania półroczne
3. Popisy sekcyjne
4. Udział w popisach klasowych
5. Gra w duetach, zespołach kameralnych, orkiestrze
6. Egzaminami końcowo-roczne(techniczny, repertuarowy)

Wymagania edukacyjne:

1. Rozbudzenie zainteresowania muzyką

Uczeń rozwija uzdolnienia i zainteresowania muzyczne (dostosowane do wieku i predyspozycji) poprzez uczęszczanie na koncerty i słuchanie muzyki z nagrań. Zdobywa podstawową wiedzę o muzyce i o instrumencie.

2. Kształcenie umiejętności gry na instrumencie

Uczeń zna i wykorzystuje w praktyce prawidłową technikę gry.

3. Wykorzystanie nabytej wiedzy i umiejętności w praktyce

Uczeń realizuje indywidualne i zespołowe projekty artystyczne w zakresie swojej specjalności.

4. Przygotowanie do czynnego udziału w życiu muzycznym i do dalszej edukacji

Uczeń posiada niezbędne umiejętności w zakresie występów publicznych. Jest przygotowany do kontynuacji nauki w szkole II stopnia oraz świadomego odbioru muzyki.

5. Udział w przesłuchaniach CEA odbywających się co dwa lata, do których typuje szkoła.

6. Obowiązkowy udział w koncertach szkolnych, audycjach sekcyjnych i klasowych i przesłuchaniach co najmniej raz w każdym semestrze.

Uczniom wyjątkowo zdolnym pedagog ma prawo rozszerzyć wymagania edukacyjne o elementy wykraczające poza wymagania przewidziane dla realizowanej przez ucznia klasy.

CELE KSZTAŁCENIA – WYMAGANIA OGÓLNE

- 1) szanowanie dziedzictwa kulturowego swojego i innych narodów;
- 2) przestrzeganie zasad kultury, etyki i prawa autorskiego;
- 3) zdobywanie wiedzy niezbędnej do rozwijania gry na instrumencie i do świadomego uczestnictwa w życiu muzycznym;
- 4) poznanie i stosowanie zasad dotyczących występów publicznych, ze szczególnym uwzględnieniem zachowania i stroju;
- 5) wykazywanie wrażliwości artystycznej w kreatywnym realizowaniu zadań;
- 6) rozwijanie pasji muzycznych przez podejmowanie inicjatyw artystycznych;
- 7) publiczne prezentowanie swoich dokonań;
- 8) prawidłowe operowanie aparatem gry podczas gry na instrumencie;
- 9) czytanie nut ze zrozumieniem, umiejętność wykonywania *a vista* prostych utworów muzycznych;
- 10) umiejętność wykorzystywania wiedzy ogólnomuzycznej oraz umiejętności do świadomego wykonywania utworów;
- 11) świadome wykorzystywanie słuchu muzycznego w działaniach praktycznych;
- 12) umiejętność realizacji wskazówek wykonawczych ze zrozumieniem;
- 13) umiejętność oceny jakości wykonywanych zadań;
- 14) umiejętność pracy w zespole pod nadzorem osoby odpowiedzialnej za realizację projektu oraz świadomość współodpowiedzialności za efekt tej pracy;
- 15) integracja i współpraca z członkami zespołu;
- 16) umiejętność budowania relacji opartych na zaufaniu;
- 17) wykazywanie się w działaniu aktywną postawą;
- 18) umiejętność organizacji swojej indywidualnej pracy;
- 19) systematyczne rozwijanie swoich umiejętności;
- 20) umiejętność wykorzystywania technologii informacyjnych i komunikacyjnych;
- 21) umiejętność przewidywania skutków podejmowanych działań;
- 22) przygotowanie do kontynuowania nauki;
- 23) umiejętność skutecznego radzenia sobie ze stresem, w szczególności z tremą.

CELE KSZTAŁCENIA – WYMAGANIA SZCZEGÓLNE

1. Rozbudzenie zainteresowania muzyką

Uczeń:

- 1) posiada podstawową wiedzę na temat historii i budowy swojego instrumentu;
- 2) poznaje praktycznie właściwości techniczno-wyrazowe instrumentu;
- 3) uczestniczy w wydarzeniach kulturalnych i artystycznych zgodnie z sugestiami

nauczyciela;

- 4) zdobywa i wykorzystuje wiadomości o muzyce z dostępnych mu źródeł;
- 5) korzysta z oferty edukacyjnej szkoły;
- 6) wypowiada się w sposób prosty i zrozumiały na temat doznań artystycznych.

2. Kształcenie umiejętności gry na instrumencie

Uczeń:

- 1) zachowuje prawidłową postawę podczas gry na instrumencie;
- 2) jest wrażliwy na emisję, jakość i intonację dźwięku (ze szczególnym uwzględnieniem techniki oddechowej);
- 3) operuje podstawowymi sposobami artykulacji: legato, staccato, non-legato;
- 4) samodzielnie opracowuje krótkie, łatwe utwory.

3. Wykorzystanie nabytej wiedzy i umiejętności w praktyce

Uczeń:

- 1) samodzielnie odczytuje zapis nutowy;
- 2) ocenia i koryguje popełniane błędy;
- 3) realizuje w sposób odpowiedzialny powierzone mu zadania, m.in. w prostych formach muzykowania zespołowego;
- 4) postępuje zgodnie z zasadami etyki koleżeńskiej.

4. Przygotowanie do czynnego udziału w życiu muzycznym oraz do występów publicznych

Uczeń:

- 1) posiada umiejętności koncentracji i krytycznej oceny swoich występów;
- 2) uczestniczy jako solista i kameralista w audycjach, koncertach, konkursach i przesłuchaniach;
- 3) potrafi grać z akompaniamentem;
- 4) część programu koncertowego wykonuje na pamięć;
- 5) samodzielnie wykonuje zadania wyznaczone przez nauczyciela;
- 6) uczestniczy w różnych formach życia muzycznego.

Klasa I semestr I

Zadania techniczno-wykonawcze

- zapoznanie z historią instrumentu
- omówienie budowy instrumentu oraz jego konserwacji
- ćwiczenia oddechowe(wdech-wydech)
- wydobywania dźwięku-wibracja warg(„bzyczenie”), na ustniku, na instrumencie
- wprawki w obrębie 1-oktawy
- gama i pasaż C, a, w obrębie 1-oktawy

Szkoły, etiudy i ćwiczenia

- proste, znane melodie-gra z pamięci
- ćwiczenia z materiału szkół na waltornię oraz zeszytu ćwiczeń kształcenia słuchu

Łatwe melodie i miniatury w duecie lub z towarzyszeniem fortepianu

Melodie i miniatury można dobierać z szkół oraz dostępnych zbiorów, własnych opracowań.

Semestr II

- ćwiczenia oddechowe(wdech-wydech) - utrwalanie
- wydobywania dźwięku-wibracja warg(„bzyczenie”), na ustniku, na instrumencie
- wprawki w obrębie 1-oktawy – zwiększanie tempa
- gama i pasaż C, a, w obrębie 1-oktawy

Szkoły, etiudy i ćwiczenia

- proste, znane melodie-gra z pamięci
- ćwiczenia z materiału szkół na waltornię oraz zeszytu ćwiczeń kształcenia słuchu

Łatwe melodie i miniatury w duecie lub z towarzyszeniem fortepianu

Melodie i miniatury można dobierać z szkół oraz dostępnych zbiorów, własnych opracowań.

Program przesłuchania końcowo – rocznego:

- gama i pasaż C, B w obrębie jednej oktawy, non legato-legato(po dwie wartości rytmiczne
- ćwiczenie zawierające problematykę zadań technicznych
- melodia, utwór z akompaniamentem - z pamięci.

Klasa II semestr I

Zadania techniczno-wykonawcze

- pogłębianie techniki oddechowej
- wprawki poszerzające skalę gry
- gamy i pasaże do 2 znaków , a, w obrębie 1-oktawy
- zagadnienia notacji muzycznej i jej stosowania w grze
- nauka gry na waltorni F, B
- rozwijania wrażliwości muzycznej
- występ publiczny przynajmniej raz w semestrze

Szkoły, etiudy i ćwiczenia

- proste, znane melodie-gra z pamięci
- ćwiczenia z materiału szkół na waltornię oraz zeszytu ćwiczeń kształcenia słuchu

Łatwe melodie i miniatury w duecie lub z towarzyszeniem fortepianu

Melodie i miniatury można dobierać z szkół oraz dostępnych zbiorów.

Semestr II

- pogłębianie techniki oddechowej
- wprawki poszerzające skalę gry
- gamy i pasaże do 2 znaków , a, w obrębie 1-oktawy
- zagadnienia notacji muzycznej i jej stosowania w grze
- nauka gry na waltorni F, B
- rozwijania wrażliwości muzycznej
- występ publiczny przynajmniej raz w semestrze

Szkoły, etiudy i ćwiczenia

- proste, znane melodie-gra z pamięci
- ćwiczenia z materiału szkół na waltornię oraz zeszytu ćwiczeń kształcenia słuchu

Łatwe melodie i miniatury w duecie lub z towarzyszeniem fortepianu
Melodie i miniatury można dobierać z szkół oraz dostępnych zbiorów.

Program przesłuchania śródrocznego:

- jedna para gam do dwóch znaków w obrębie jednej oktawy, gama majorowa non legato-minorowa-non legato ćwierćnutami i ósemkami, w tempie umiarkowanym
- 2 ćwiczenia o zróżnicowanych problemach technicznych
- jeden utwór z akompaniamentem - z pamięci.

Program egzaminu promocyjnego:

- jedna para gam do dwóch znaków w obrębie jednej oktawy, gama majorowa non legato-minorowa-non legato ćwierćnutami i ósemkami, w tempie umiarkowanym
- 2 ćwiczenia o zróżnicowanych problemach technicznych
- jeden utwór z akompaniamentem - z pamięci.

Klasa III semestr I

Zadania techniczno-wykonawcze

- pogłębianie techniki oddechowej
- wprawki poszerzające skalę gry
- gamy i pasaże do 2 znaków , a, w obrębie 1-oktawy –utrwalanie, zwiększanie tempa
- zagadnienia notacji muzycznej i jej stosowania w grze
- nauka gry na waltorni F, B
- rozwijania wrażliwości muzycznej
- intonacja
- występ publiczny przynajmniej raz w semestrze

Szkoły, etiudy i ćwiczenia

- proste, znane melodie-gra z pamięci
- ćwiczenia z materiału szkół na waltornię oraz zeszytu ćwiczeń kształcenia słuchu

Łatwe melodie i miniatury w duecie lub z towarzyszeniem fortepianu
Melodie i miniatury można dobierać z szkół oraz dostępnych zbiorów.

Semestr II

- pogłębianie techniki oddechowej
- wprawki poszerzające skalę gry
- gamy i pasaże do 2 znaków , a, w obrębie 1-oktawy –utrwalanie, zwiększanie tempa
- zagadnienia notacji muzycznej i jej stosowania w grze
- nauka gry na waltorni F, B
- rozwijania wrażliwości muzycznej
- intonacja
- występ publiczny przynajmniej raz w semestrze

Szkoły, etiudy i ćwiczenia

- proste, znane melodie-gra z pamięci

-ćwiczenia z materiału szkół na waltornię oraz zeszytu ćwiczeń kształcenia słuchu

Łatwe melodie i miniatury w duecie lub z towarzyszeniem fortepianu
Melodie i miniatury można dobierać z szkół oraz dostępnych zbiorów.

Program przesłuchania śródrocznego:

- jedna para gam do trzech znaków w obrębie jednej oktawy, gama majorowa non legato-minorowa-non legato ćwierćnutami i ósemkami, w tempie umiarkowanym
- 2 ćwiczenia o zróżnicowanych problemach technicznych
- jeden utwór z akompaniamentem - z pamięci.

Program egzaminu promocyjnego:

- jedna para gam do trzech znaków w obrębie jednej oktawy, gama majorowa non legato-minorowa-non legato ćwierćnutami i ósemkami, w tempie umiarkowanym
- 2 ćwiczenia o zróżnicowanych problemach technicznych
- jeden utwór z akompaniamentem - z pamięci.

Klasa IV semestr I

Zadania techniczno-wykonawcze

- pogłębianie techniki oddechowej
- kształtowanie dźwięku i intonacji
- doskonalenie podstawowych elementów techniki gry
- wprawki poszerzające skalę gry
- nauka gry z pamięci
- nauka gry na waltorni F, B
- nauka gry z akompaniamentem
- zagadnienia gry zespołowej
- rozwijanie wrażliwości muzycznej
- gamy i pasaże do 3 znaków , a, w obrębie 1-oktawy
- zagadnienia notacji muzycznej i jej stosowania w grze
- nauka transpozycji
- artykulacja, dynamika, tempo(różnorodność w stosowanym materiale)
- występ publiczny przynajmniej raz w semestrze

Szkoły, etiudy i ćwiczenia

- proste, znane melodie-gra z pamięci
- ćwiczenia z materiału szkół na waltornię oraz zeszytu ćwiczeń kształcenia słuchu

Łatwe melodie i miniatury w duecie lub z towarzyszeniem fortepianu
Melodie i miniatury można dobierać z szkół oraz dostępnych zbiorów.

Semestr II

- pogłębianie techniki oddechowej
- kształtowanie dźwięku i intonacji
- doskonalenie podstawowych elementów techniki gry
- wprawki poszerzające skalę gry

- nauka gry z pamięci
- nauka gry na waltorni F, B
- nauka gry z akompaniamentem
- zagadnienia gry zespołowej
- rozwijanie wrażliwości muzycznej
- gamy i pasaże do 3 znaków , a, w obrębie 1-oktawy
- zagadnienia notacji muzycznej i jej stosowania w grze
- nauka transpozycji
- artykulacja, dynamika, tempo(różnorodność w stosowanym materiale)
- występ publiczny przynajmniej raz w semestrze

Szkoły, etiudy i ćwiczenia

- proste, znane melodie-gra z pamięci
- ćwiczenia z materiału szkół na waltornię oraz zeszytu ćwiczeń kształcenia słuchu

Łatwe melodie i miniatury w duecie lub z towarzyszeniem fortepianu

Melodie i miniatury można dobierać z szkół oraz dostępnych zbiorów.

Program przesłuchania śródrocznego:

- jedna para gam przez dwie oktawy, w pochodzie diatonicznym i tercjowym, gama majorowa non legato- minorowa-non legato ćwierćnutami i ósemkami, w tempie umiarkowanym
- 2 etiudy o zróżnicowanych problemach technicznych
- jeden utwór z akompaniamentem fortepianu - z pamięci

Program egzaminu promocyjnego:

- jedna para gam przez dwie oktawy, w pochodzie diatonicznym i tercjowym, gama majorowa non legato- minorowa-non legato ćwierćnutami i ósemkami, w tempie umiarkowanym
- 2 etiudy o zróżnicowanych problemach technicznych
- jeden utwór z akompaniamentem fortepianu - z pamięci

Klasa V semestr I

Zadania techniczno-wykonawcze

- pogłębianie techniki oddechowej
- kształtowanie dźwięku i intonacji
- doskonalenie podstawowych elementów techniki gry
- wprawki poszerzające skalę gry
- nauka gry z pamięci
- praca nad intonacją
- nauka gry na waltorni F, B
- nauka gry z akompaniamentem
- zagadnienia gry zespołowej
- rozwijanie wrażliwości muzycznej
- gamy i pasaże do 4 znaków , a, w obrębie dwu oktaw – tempo umiarkowane
- zagadnienia notacji muzycznej i jej stosowania w grze
- nauka transpozycji
- artykulacja, dynamika, tempo(różnorodność w stosowanym materiale)

-występ publiczny przynajmniej raz w semestrze

Szkoły, etiudy i ćwiczenia

-proste, znane melodie-gra z pamięci

-ćwiczenia i etiudy z różnorodnych szkół i etiud na waltornię.

Utwory solowe towarzyszeniem fortepianu

Utwory można dobierać z szkół oraz dostępnych zbiorów niżej wymienionych oraz innych o podobnym stopniu trudności.

Semestr II

-pogłębianie techniki oddechowej

-kształtowanie dźwięku i intonacji

-doskonalenie podstawowych elementów techniki gry

-wprawki poszerzające skalę gry

-nauka gry z pamięci

-praca nad intonacją

-nauka gry na waltorni F, B

-nauka gry z akompaniamentem

-zagadnienia gry zespołowej

-rozwijanie wrażliwości muzycznej

-gamy i pasaże do 4 znaków , a, w obrębie dwu oktaf – tempo umiarkowane

-zagadnienia notacji muzycznej i jej stosowania w grze

-nauka transpozycji

-artykulacja, dynamika, tempo(różnorodność w stosowanym materiale)

-występ publiczny przynajmniej raz w semestrze

Szkoły, etiudy i ćwiczenia

-proste, znane melodie-gra z pamięci

-ćwiczenia i etiudy z różnorodnych szkół i etiud na waltornię.

Utwory solowe towarzyszeniem fortepianu

Utwory można dobierać z szkół oraz dostępnych zbiorów niżej wymienionych oraz innych o podobnym stopniu trudności.

Program przesłuchania śródrocznego:

- jedna para gam przez dwie oktawy, w pochodzie diatonicznym i tercjowym, gama majorowa

non legato- minorowa-non legato ćwierćnutami i ósemkami, w tempie umiarkowanym

- 2 etiudy o zróżnicowanych problemach technicznych

- jeden utwór z akompaniamentem fortepianu - z pamięci

Program egzaminu promocyjnego:

- jedna para gam przez dwie oktawy, w pochodzie diatonicznym i tercjowym, gama majorowa non legato- minorowa-non legato ćwierćnutami i ósemkami, w tempie umiarkowanym

- 2 etiudy o zróżnicowanych problemach technicznych

- jeden utwór z akompaniamentem fortepianu - z pamięci

Klasa VI semestr I

Zadania techniczno-wykonawcze

- pogłębianie techniki oddechowej
- kształtowanie dźwięku i intonacji
- doskonalenie podstawowych elementów techniki gry
- wprawki poszerzające skalę oraz biegłość gry
- nauka gry z pamięci
- nauka gry na waltorni F, B
- praca nad intonacją
- nauka gry z akompaniamentem
- zagadnienia gry zespołowej
- rozwijanie wrażliwości muzycznej
- gamy i pasaże do 4 znaków , a, w obrębie dwu oktav – tempo umiarkowane
- zagadnienia notacji muzycznej i jej stosowania w grze
- nauka transpozycji
- artykulacja, dynamika, tempo(różnorodność w stosowanym materiale)
- występ publiczny przynajmniej raz w semestrze

Szkoły, etiudy i ćwiczenia

- proste, znane melodie-gra z pamięci
- ćwiczenia i etiudy z różnorodnych szkół i etiud na waltornię.

Utwory solowe towarzyszeniem fortepianu

Utwory można dobierać z szkół oraz dostępnych zbiorów niżej wymienionych oraz innych o podobnym stopniu trudności.

Semestr II

- pogłębianie techniki oddechowej
- kształtowanie dźwięku i intonacji
- doskonalenie podstawowych elementów techniki gry
- wprawki poszerzające skalę oraz biegłość gry
- nauka gry z pamięci
- nauka gry na waltorni F, B
- praca nad intonacją
- nauka gry z akompaniamentem
- zagadnienia gry zespołowej
- rozwijanie wrażliwości muzycznej
- gamy i pasaże do 4 znaków , a, w obrębie dwu oktav – tempo umiarkowane
- zagadnienia notacji muzycznej i jej stosowania w grze
- nauka transpozycji
- artykulacja, dynamika, tempo(różnorodność w stosowanym materiale)
- występ publiczny przynajmniej raz w semestrze

Szkoły, etiudy i ćwiczenia

- proste, znane melodie-gra z pamięci
- ćwiczenia i etiudy z różnorodnych szkół i etiud na waltornię.

Utwory solowe towarzyszeniem fortepianu

Utwory można dobierać z szkół oraz dostępnych zbiorów niżej wymienionych oraz innych o podobnym stopniu trudności.

Program przesłuchania śródrocznego:

- jedna para gam przez dwie oktawy, w pochodzie diatonicznym i tercjowym, gama majorowa non legato- minorowa-non legato ćwierćnutami i ósemkami, w tempie umiarkowanym
- 2 etiudy o zróżnicowanych problemach technicznych
- jeden utwór z akompaniamentem fortepianu - z pamięci

Program egzaminu promocyjnego - końcowego:

Poprawne wykonanie: dwóch etiud o zróżnicowanej problematyce technicznej, jednego utworu solowego z akompaniamentem z pamięci, czytania a vista z transponowaniem in Es, in E i in D.